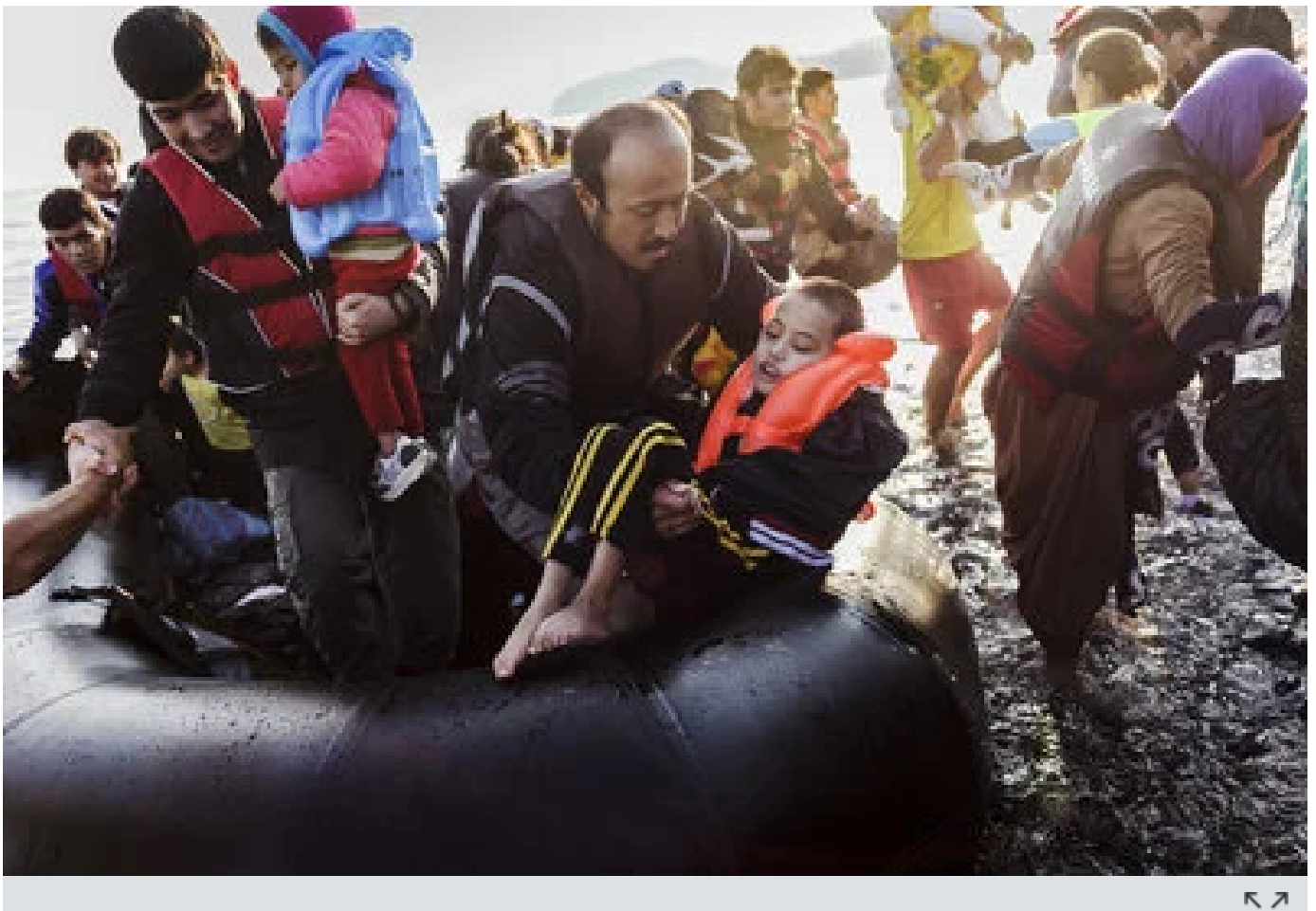

DO YOU NEED HELP?
ΣΤΗΡΙΞΕ ΜΑΣ

1 στους 113 ανθρώπους αναγκάζεται να ξεριζωθεί: ο υψηλότερος αριθμός εκτοπισμού που έχει σημειωθεί ποτέ

20 Ιούν 2016

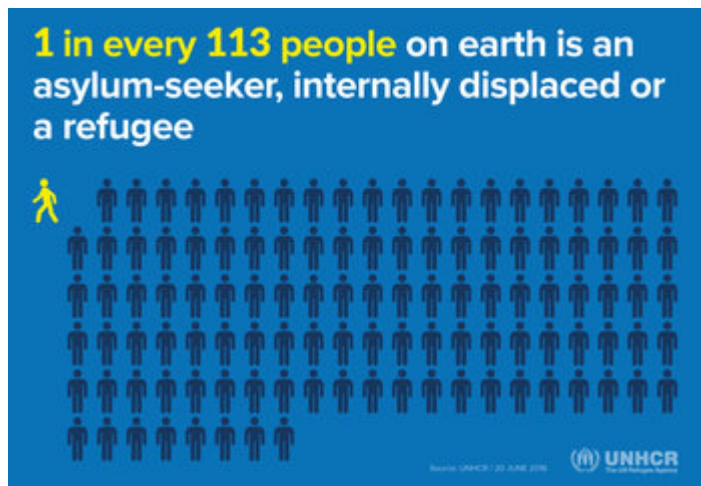
Οι συρράξεις και οι διώξεις είναι οι βασικές αιτίες που οδήγησαν στην απότομη αύξηση του αριθμού των αναγκαστικά εκτοπισμένων το 2015, φτάνοντας τα υψηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί ποτέ και καταδεικνύοντας το μέγεθος του ανθρώπινου πόνου, σύμφωνα με [έκθεση](#) που δημοσιεύει σήμερα η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.)

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Υ.Α. Παγκόσμιες Τάσεις, η οποία καταγράφει τους αριθμούς των αναγκαστικά εκτοπισμένων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο βάσει στοιχείων που συγκεντρώνονται από κυβερνήσεις, εταίρους – συμπεριλαμβανομένου του Κέντρου Παρακολούθησης του Εσωτερικού Εκτοπισμού, αλλά και από τα στοιχεία του ίδιου του Οργανισμού, 65,3 εκατομμύρια άνθρωποι ήταν οι αναγκαστικά εκτοπισμένοι ως τα τέλη του 2015,

σε σύγκριση με τα 59,5 εκατομμύρια της προηγούμενης χρονιάς. Είναι η πρώτη φορά που ξεπεράστηκε ο αριθμός των 60 εκατομμυρίων.

Στα 65,3 εκατομμύρια περιλαμβάνονται 3,4 εκατομμύρια άνθρωποι σε βιομηχανικές χώρες που ως τα τέλη του 2015 περίμεναν να βγουν οι αποφάσεις για τα αιτήματα ασύλου που είχαν υποβάλει (ο μεγαλύτερος αριθμός που έχει καταγράψει ποτέ η Υ.Α.), 21,3 εκατομμύρια πρόσφυγες σε όλο τον κόσμο (1,8 εκατομμύρια περισσότεροι απ' ό,τι το 2014 και ο υψηλότερος αριθμός προσφύγων που έχει σημειωθεί ποτέ από τις αρχές της δεκαετίας του '90), καθώς και 40,8 εκατομμύρια που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους παραμένοντας όμως στα γεωγραφικά όρια της χώρας τους (ο υψηλότερος αριθμός που έχει καταγραφεί ποτέ, καθώς σημειώθηκε αύξηση της τάξης των 2,6 εκατομμυρίων από το 2014).

Οι αριθμοί αυτοί, αν συγκριθούν με το μέγεθος του πληθυσμού της γης που φτάνει τα 7,349 δισεκατομμύρια, δείχνουν ότι ένας στους 113 ανθρώπους παγκοσμίως είναι πλέον είτε αιτών άσυλο, είτε εσωτερικά εκτοπισμένος είτε πρόσφυγας – φτάνοντας πρωτόγνωρα επίπεδα. Συνολικά, στις μέρες μας, ο αριθμός των εκτοπισμένων ξεπερνά τον πληθυσμό του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γαλλίας ή της Ιταλίας.[1]

Το φαινόμενο του αναγκαστικού εκτοπισμού αυξάνεται συνεχώς στις περισσότερες περιοχές του κόσμου τουλάχιστον από τα μέσα της δεκαετίας του '90. Όμως τα τελευταία πέντε χρόνια η αύξηση υπήρξε αλματώδης. Οι βασικοί λόγοι είναι τρεις: οι καταστάσεις που προκαλούν μεγάλες προσφυγικές ροές έχουν μεγαλύτερη διάρκεια (για παράδειγμα οι συρράξεις στη Σομαλία ή το Αφγανιστάν διανύουν πλέον την τρίτη και την τέταρτη δεκαετία αντιστοίχως), ενώ όλο και συχνότερα ξεσπούν νέες δραματικές συγκρούσεις ή αναζωπυρώνονται παλαιότερες (η μεγαλύτερη σήμερα είναι αυτή που σημειώνεται στη Συρία, αλλά και τα τελευταία πέντε χρόνια στο Νότιο Σουδάν, στην Υεμένη, το Μπουρούντι, την Ουκρανία, την Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία, κ.λπ.). Τέλος, ο ρυθμός με τον οποίο βρίσκονται λύσεις για τους πρόσφυγες και τους εσωτερικά εκτοπισμένους σημειώνει πτωτική τάση από τα τέλη του Ψυχρού Πολέμου. Μέχρι πριν από δέκα χρόνια, στα τέλη του 2005, κάθε λεπτό αναγκάζονταν να εγκαταλείψουν το σπίτι τους έξι άτομα κατά μέσο όρο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Υ.Α.. Σήμερα, μιλάμε για 24 ανθρώπους το λεπτό – δύο φορές σχεδόν η συνήθη συχνότητα που αναπνέει ένας ενήλικας.

«Περισσότεροι άνθρωποι εκτοπίζονται λόγω των πολέμων και των διώξεων και αυτό από μόνο του είναι πολύ ανησυχητικό, αλλά πολλαπλασιάζονται και οι παράγοντες που βάζουν σε κίνδυνο τους πρόσφυγες», δήλωσε ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες Filippo Grandi.

«Στη θάλασσα, προκαλεί τρόμο ο αριθμός προσφύγων και μεταναστών που χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο. Στην ξηρά, οι άνθρωποι που διαφεύγουν από τον πόλεμο βρίσκουν στο δρόμο τους εμπόδια λόγω των κλειστών συνόρων. Οι πολιτικές που ακολουθούν ορισμένες χώρες τείνουν να είναι εις βάρος των προσφύγων. Αυτό που δοκιμάζεται σήμερα είναι η προθυμία των εθνών να συνεργαστούν όχι μόνο για χάρη των προσφύγων αλλά και για χάρη του συλλογικού ανθρώπινου συμφέροντος. Και αυτό είναι το πνεύμα της ενότητας που πρέπει με κάθε τρόπο να κυριαρχήσει.»

Οι μισοί πρόσφυγες προέρχονται από τρεις χώρες...

Ανάμεσα στις χώρες που καλύπτει η έκθεση Παγκόσμιες Τάσεις πολλές ξεχωρίζουν: η Συρία με 4,9 εκατομμύρια, το Αφγανιστάν με 2,7 εκατομμύρια και η Σομαλία με 1,1 εκατομμύρια πρόσφυγες, είναι οι χώρες από όπου προέρχονται οι περισσότεροι από τους μισούς πρόσφυγες, υπό την εντολή της Υ.Α., παγκοσμίως. Στο μεταξύ, η Κολομβία με 6,9 εκατομμύρια, η Συρία με 6,6 εκατομμύρια και το Ιράκ με 4,4 εκατομμύρια είναι οι χώρες με τους μεγαλύτερους αριθμούς εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων. Η Υεμένη είναι η χώρα προέλευσης του μεγαλύτερου αριθμού πρόσφατα εκτοπισμένων ανθρώπων το 2015 – καταμετρώντας 2,5 εκατομμύρια εκτοπισμένους εντός της χώρας, που αντιστοιχούν στο 9% του πληθυσμού της.

...και βρίσκονται κυρίως στο νότιο ημισφαίριο

Το 2015, οι προσπάθειες της Ευρώπης να διαχειριστεί πάνω από ένα εκατομμύριο πρόσφυγες και μετανάστες που έφτασαν σε αυτή μέσω της Μεσογείου βρίσκονταν στο επίκεντρο της προσοχής του περισσότερου κόσμου. Παρ' όλα αυτά, η έκθεση καταδεικνύει ότι η μεγάλη πλειοψηφία των προσφύγων όλου του κόσμου βρίσκονταν αλλού. Συνολικά, το 2015, το 86% των προσφύγων που εμπíπτουν στην εντολή της Υ.Α. βρίσκονταν σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, κοντά σε εστίες συγκρούσεων. Το ποσοστό αυτό ξεπερνάει το 90% του παγκόσμιου προσφυγικού πληθυσμού, εάν περιληφθούν και οι Παλαιστίνιοι πρόσφυγες που βρίσκονται υπό την ευθύνη του αδελφού οργανισμού της Υ.Α., της UNWRA (Οργανισμός Αρωγής και Έργων του ΟΗΕ για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή). Η Τουρκία αποτελεί παγκοσμίως την κυριότερη χώρα υποδοχής προσφύγων, με 2,5 εκατομμύρια. Στο μεταξύ, ο Λίβανος υποδέχτηκε τους περισσότερους πρόσφυγες σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού του από οποιοδήποτε άλλη χώρα (183 πρόσφυγες ανά 1.000 κατοίκους). Σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας της, η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό υποδέχτηκε τους περισσότερους πρόσφυγες (471 πρόσφυγες για κάθε κατά κεφαλή του ΑΕΠ δολάριο).

Αύξηση των αιτήσεων ασύλου

Στις βιομηχανικές χώρες, το 2015 σημειώθηκε ρεκόρ και στον αριθμό των νέων αιτήσεων ασύλου, φτάνοντας τα δύο εκατομμύρια (έτσι, ο αριθμός των εκκρεμών υποθέσεων ασύλου στα τέλη του χρόνου έφτασε στα 3,2 εκατομμύρια). Η Γερμανία δέχτηκε τις περισσότερες αιτήσεις ασύλου από οποιαδήποτε άλλη χώρα (441.900), γεγονός που αντανάκλα σε μεγάλο βαθμό την ετοιμότητά της να δεχτεί ανθρώπους που τράπηκαν σε φυγή προς την Ευρώπη διασχίζοντας τη Μεσόγειο. Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έχουν τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων ασύλου (172.700). Πολλοί από τους ανθρώπους αυτούς ξέφυγαν από τη βία των συμμαχιών στην Κεντρική Αμερική. Σημαντικό αριθμό αιτήσεων ασύλου δέχτηκαν επίσης η Σουηδία (156.000) και η Ρωσία (152.500).

Σχεδόν οι μισοί πρόσφυγες στον κόσμο είναι παιδιά

Το 2015, τα παιδιά αντιστοιχούσαν στο 51% των προσφύγων παγκοσμίως σύμφωνα με στοιχεία που μπόρεσε να συλλέξει η Υ.Α. (δεν ήταν διαθέσιμα όλα τα δημογραφικά στοιχεία στους συντάκτες της έκθεσης). Ανησυχητικό είναι το ότι πολλά παιδιά χωρίστηκαν από τους γονείς τους ή ταξίδευαν μόνα τους. Συνολικά, 98.400 αιτήματα ασύλου υποβλήθηκαν από παιδιά ασυνόδευτα ή χωρισμένα από την οικογένειά τους. Είναι ο μεγαλύτερος αριθμός που έχει δει ποτέ η Υ.Α. – και αντανακλά με τραγικό τρόπο το πώς οι ζωές των παιδιών επηρεάζονται σε δυσανάλογο βαθμό από το φαινόμενο του βίαιου εκτοπισμού.

Αδύνατη η επιστροφή στην πατρίδα

Ενώ ο συνολικός αριθμός των εκτοπισμένων ανθρώπων σε παγκόσμιο επίπεδο είναι ο υψηλότερος που έχει σημειωθεί ποτέ, ο αριθμός των ανθρώπων που ήταν σε θέση να επιστρέψουν στο σπίτι τους ή να βρουν μια άλλη λύση (τοπική ένταξη στην πρώτη χώρα που βρήκαν καταφύγιο ή επανεγκατάσταση σε άλλη χώρα) ήταν χαμηλός. Το 2015, 201.400 πρόσφυγες κατάφεραν να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους (κυρίως στο Αφγανιστάν, το Σουδάν και τη Σομαλία). Ήταν περισσότεροι από το 2014 (126.800), αλλά αρκετά λιγότεροι σε σχέση με τους υψηλούς αριθμούς που είχαν σημειωθεί στις αρχές της δεκαετίας του '90. Περίπου 107.100 πρόσφυγες έγιναν δεκτοί για επανεγκατάσταση σε 30 χώρες το 2015 – αντιπροσωπεύοντας μόλις το 0,66% των προσφύγων που εμπíπτουν στην εντολή της Υ.Α. (συγκριτικά, 26 χώρες δέχτηκαν 105.200 πρόσφυγες στο πλαίσιο της επανεγκατάστασης το 2014, που αντιστοιχούσαν στο 0,73% του προσφυγικού πληθυσμού υπό την εντολή της Υ.Α.). Τουλάχιστον 32.000 πρόσφυγες πολιτογραφήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, η πλειοψηφία αυτών στον Καναδά και λιγότεροι στη Γαλλία, το Βέλγιο, την Αυστρία και αλλού.

Εκτοπισμός το 2015, ανά περιοχή

(κατηγοριοποίηση από τον υψηλότερο στον χαμηλότερο αριθμό εκτοπισμένων)

1. Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική

Ο πόλεμος της Συρίας παραμένει η κυρίαρχη αιτία εκτοπισμού και κατά συνέπεια και πολλών δεινών. Μέχρι τα τέλη του 2015, είχε οδηγήσει τουλάχιστον 4,9 εκατομμύρια ανθρώπους στην εξορία ως πρόσφυγες και εκτοπίσει στο εσωτερικό της χώρας 6,6 εκατομμύρια – αντιπροσωπεύοντας περίπου τον μισό πληθυσμό της Συρίας πριν από τον πόλεμο. Η σύρραξη στο Ιράκ είχε ως το τέλος του περασμένου έτους ξεριζώσει 4,4 εκατομμύρια ανθρώπους στο εσωτερικό της χώρας και δημιούργησε περισσότερους από 250.000 πρόσφυγες. Ο εμφύλιος πόλεμος στην Υεμένη, που ξεκίνησε το 2015, οδήγησε σε ξεριζωμό 2,5 εκατομμύρια μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου – ο μεγαλύτερος αριθμός πρόσφατα εκτοπισμένων από οποιαδήποτε άλλη σύρραξη σε παγκόσμιο επίπεδο. Μαζί με τα 5,2 εκατομμύρια Παλαιστίνιους πρόσφυγες υπό την εντολή της UNRWA, τους σχεδόν 500.000 Λίβυους που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους αλλά παρέμειναν στη χώρα, και όσους επηρεάστηκαν από μικρότερες κρίσεις, η Μέση Ανατολή και η Βόρεια Αφρική βίωσαν τον μεγαλύτερο αριθμό εκτοπισμένων από οποιαδήποτε άλλη περιοχή του κόσμου.

2. Υποσαχάρια Αφρική

Το 2015, ο μεγαλύτερος εκτοπισμός μετά τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική σημειώθηκε στην Υποσαχάρια Αφρική. Οι συνεχείς συρράξεις στο Νότιο Σουδάν το 2015, καθώς και στην Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία και τη Σομαλία, καθώς και πιο πρόσφατοι ή συνεχιζόμενοι μαζικοί εκτοπισμοί μέσα σε ή από χώρες όπως η Νιγηρία, το Μπουρούντι, το Σουδάν, η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, η Μοζαμβίκη και άλλες, δημιούργησαν συνολικά 18,4 εκατομμύρια πρόσφυγες και εσωτερικά εκτοπισμένους ως τα τέλη του έτους. Στο μεταξύ, η Υποσαχάρια Αφρική υποδέχτηκε περίπου 4,4 εκατομμύρια πρόσφυγες συνολικά – περισσότερους από οποιαδήποτε άλλη περιοχή. Πέντε από τις δέκα μεγαλύτερες χώρες υποδοχής προσφύγων του κόσμου είναι χώρες της Αφρικής, με πρώτη την Αιθιοπία και μετά την Κένυα, την Ουγκάντα, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και το Τσαντ.

3. Ασία και Ειρηνικός

Η περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού, το 2015, αντιπροσώπευε σχεδόν το 1/6 του παγκόσμιου προσφυγικού και εσωτερικά εκτοπισμένου πληθυσμού, γεγονός που την τοποθετεί στην τρίτη θέση των περιοχών με τον μεγαλύτερο αριθμό αναγκαστικά εκτοπισμένων. Ένας στους έξι πρόσφυγες υπό την εντολή της Υ.Α. προέρχεται από το Αφγανιστάν (2,7 εκατομμύρια), όπου σχεδόν 1,2 εκατομμύρια έχουν εκτοπιστεί στο εσωτερικό της χώρας. Η Μιανμάρ είναι η δεύτερη χώρα της περιοχής με τον μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων και εσωτερικά εκτοπισμένων (451.800 και 451.000 αντιστοίχως). Το Πακιστάν (1,5 εκατομμύριο) και η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν (979.000) παραμένουν από τις πρώτες χώρες υποδοχής προσφύγων.

4. Αμερική

Ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι διαφεύγουν από τις συμμορίες και άλλες μορφές βίας στην Κεντρική Αμερική, συμβάλλοντας σε μια αύξηση της τάξης του 17% του αριθμού των εκτοπισμένων στην ευρύτερη περιοχή. Οι πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο από το Ελ Σαλβαδόρ, τη Γουατεμάλα και τις Ονδούρες έφτασαν συνολικά τους 109.800, με τους περισσότερους να καταφεύγουν στο Μεξικό και τις ΗΠΑ. Ο αριθμός αυτός συνιστά πενταπλάσια και πλέον αύξηση μόνο τα τελευταία τρία χρόνια. Η Κολομβία, με μακρόχρονη κρίση, παραμένει η χώρα με τον μεγαλύτερο αριθμό εσωτερικά εκτοπισμένων παγκοσμίως (6,9 εκατομμύρια).

5. Ευρώπη

Στην Ευρώπη, το φαινόμενο του εκτοπισμού χαρακτηρίστηκε κυρίως από την κατάσταση στην Ουκρανία, την εγγύτητα της Ευρώπης με τη Συρία και το Ιράκ, καθώς και την άφιξη μέσω της Μεσογείου περισσότερων από 1 εκατομμύριο προσφύγων και μεταναστών, η πλειοψηφία των οποίων προέρχονταν από τις πρώτες δέκα χώρες προέλευσης προσφύγων στον κόσμο. Περίπου 593.000 πρόσφυγες προήλθαν από Ευρωπαϊκές χώρες – κυρίως από την Ουκρανία. Ταυτόχρονα, η περιοχή της Ευρώπης υποδέχτηκε 4,4 εκατομμύρια – εκ των οποίων 2,5 στην Τουρκία. Σύμφωνα με στοιχεία της κυβέρνησης της Ουκρανίας, 1,6 εκατομμύρια Ουκρανοί έχουν εκτοπιστεί στο εσωτερικό της χώρας. Σύμφωνα με την έκθεση Παγκόσμιες Τάσεις, στη Γερμανία υποβλήθηκαν 441.900 αιτήσεις ασύλου, όπου ο προσφυγικός πληθυσμός αυξήθηκε κατά 46% σε σχέση με το 2014 (316.000).

Περισσότερες πληροφορίες

Η Έκθεση [Παγκόσμιες Τάσεις](#) της Υ.Α. δημοσιεύεται σήμερα, την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων, στις 20 Ιουνίου, μαζί με την έκκληση της Υ.Α. για τους Πρόσφυγες [#WithRefugees](#). Ένα πλήρες πακέτο οπτικοακουστικού υλικού είναι επίσης διαθέσιμο μαζί με την έκθεση Παγκόσμιες Τάσεις, καθώς και γραφήματα, φωτογραφίες, βίντεο και άλλο υλικό. Μπορείτε να βρείτε το υλικό μαζί με στοιχεία επικοινωνίας των εκπροσώπων Τύπου της Υ.Α. [εδώ](#).

[1] 2015 Πληθυσμός του Η.Β.: 64,7 εκατομμύρια. Πληθυσμός της Γαλλίας: 64,4 εκατομμύρια. Πληθυσμός της Ιταλίας: 59,8 εκατομμύρια. Πηγή: Διεύθυνση Πληθυσμού ΟΗΕ, *World Population Prospects, Αναθεώρηση 2015*

 [Μοιράσου το στο Facebook](#)

 [Μοιράσου το στο Twitter](#)

[GLOBAL WEBSITE](#)

[UNHCR GREECE](#)

[OPERATIONAL PORTAL](#)

© UNHCR 2001-2020

Επικοινωνία

Όροι και προϋποθέσεις χρήσης

Follow

[Ελληνικά](#) [English \(Αγγλικά\)](#)